

نشریه علمی

پژوهش در نظام‌های آموزشی

دوره ۱۶، شماره ۵۶،
ص ۵-۲۱
بهار ۱۴۰۱

شاپا (چاپی): ۱۳۲۴-۲۳۸۳

شاپا (الکترونیکی): ۲۳۴۱-۲۷۸۳

نمایه در ISC

www.jiera.ir

نشریه علمی
پژوهش در نظام‌های آموزشی تحت قانون
بین‌المللی کپی‌رایت Creative
Commons: BY-NC می‌باشد.

نوع مقاله:

مقاله اصیل پژوهشی

✉ نویسنده مسئول:

abbaspour1386@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۸/۱۲

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۰/۱۰/۳۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۲/۰۴

تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۰۱/۰۱

استناد به این مقاله: مهرابی، گ.، عباس پور، ع.،

دلاور، ع.، و خورسندی، ع. (۱۴۰۱). شناسایی عوامل

مؤثر بر ارتقاء کیفیت پژوهش دانشگاهی در حوزه

علوم انسانی و اجتماعی. پژوهش در نظام‌های

آموزشی، ۱۶(۵۶)، ۵-۲۱.

doi: 20.1001.1.23831324.1401.16.56.1.8

شناسایی عوامل مؤثر بر ارتقاء کیفیت پژوهش دانشگاهی در حوزه علوم انسانی و اجتماعی *

گلپر مهرابی

دانشجوی دکتری مدیریت آموزش عالی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

عباس عباسپور

استاد، گروه مدیریت آموزشی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

✉ علی دلاور

استاد ممتاز، گروه سنجش و اندازه‌گیری، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

علی خورسندی طاسکوه

استادیار، گروه مدیریت آموزشی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

چکیده

بررسی عوامل مؤثر بر ارتقای کیفیت پژوهش‌ها، موضوعی نیازمند توجه به‌ویژه در حوزه علوم انسانی و اجتماعی است. عصر حاضر اگرچه فرصت‌های بی‌شماری برای توسعه علم به همراه داشته، باین‌حال، هنوز ناتوان از ارزیابی درست کیفیت پژوهش است. هدف پژوهش حاضر شناسایی ارزش‌های غالب و مضامین مرتبط با کیفیت پژوهش در حوزه علوم انسانی و اجتماعی بوده است. این پژوهش با استفاده از دو روش مرور نظام‌مند ادبیات و تحلیل مضمون انجام شده است. با روش مرور نظام‌مند ادبیات، تمامی پژوهش‌های مرتبط در پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر بین‌المللی و داخلی بازیابی و غربالگری شدند؛ سپس، بر اساس منابع مرتبط گزینش شده، همه معیارها و مضامین اثرگذار بر کیفیت پژوهش شناسایی و استخراج شدند. معیارهای استخراج شده به‌عنوان کد یا مضمون در سه مرحله کدگذاری شدند. در نتیجه، سه دسته کد شامل مضامین فراگیر، مضامین سازمان‌دهنده و مضامین پایه شکل گرفتند. اعتبارسنجی مضامین نیز از طریق مشارکت و همفکری با متخصصان علوم انسانی و اجتماعی محقق گردید. یافته‌های این پژوهش نشان داد که، مضامین فراگیر عبارت‌اند از: زیرساخت پژوهش، جوسازمانی، طرح علمی دقیق، مطلوبیت علمی و مولد بودن پژوهش، نفوذ و اقتدار علمی و تصویرسازی خلاقانه. انتظار می‌رود یافته‌های این پژوهش یاریگر پژوهشگرانی باشد که درصدد انجام پژوهش باکیفیت هستند و از سوی دیگر این یافته‌ها، تسهیلگر ارتقا نظام مدیریت پژوهش دانشگاهی به هنگام ارزیابی دقیق پژوهش‌ها به‌ویژه در حوزه علوم انسانی و اجتماعی باشد.

واژه‌های کلیدی:

تحلیل مضمون، کیفیت پژوهش دانشگاهی، علوم انسانی و اجتماعی، مرور نظام‌مند ادبیات

* مقاله حاضر برگرفته از رساله دکتری رشته مدیریت آموزش عالی دانشگاه علامه طباطبائی است.

مقدمه

فرایند پژوهش علاوه بر پیچیدگی و زمان‌بر بودن، هزینه‌بر است. دولت‌ها و نهادهای تأمین مالی، معمولاً مزایا و بازدهی قابل توجهی نیز طلب می‌کنند؛ زیرا سبب خلق فرصت می‌شود و خلق محصولات و خدمات نوآورانه بر جنبه‌ای از جامعه تأثیرگذار است. بنابراین، این دانش نه تنها ارزشمند بلکه باید به نفع جامعه و توسعه آن نیز باشد. ارزیابی پژوهش موضوعی مهم در فرایند پژوهش و بحثی همیشگی در فرایند توسعه جوامع است (Zuccala, 2018). ارزیابی فرایندی است منظم و عینی برای اندازه‌گیری ارتباط، کارایی و اثربخشی سیاست‌ها و برنامه‌ها (Ochner et al., 2014). فرایند ارزیابی معمولاً به قصد کیفیت‌بخشی است و شناخت کیفیت علمی نه تنها برای انگیزه‌بخشی بیشتر به پژوهشگران جهت پرداختن به علم ضروری است بلکه کلید لازم برای گشودن دری به سوی پروژه‌های تحقیقاتی جدید است تا فرایند پژوهش متوقف نشود (Popovic et al., 2019). در ارزیابی به‌منظور تضمین کیفیت لازم است به ویژگی‌ها و شرایط محیط و جو آموزشی موجود، شرایط و نیازمندی‌های جامعه پیرامون، دانش تخصصی روز و دیدگاه خبرگان آموزشی و پژوهشی نیز توجه شود (مجتبی‌زاده و همکاران، ۱۳۹۷). کیفیت پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی به دلیل ماهیت پژوهش‌های این حوزه، حالتی انتزاعی به خود می‌گیرد. در بحث از کیفیت پژوهش، شکل‌گیری برخی رویکردها، ابزارها، استانداردها و مکانیسم‌ها برای ارتقاء آن دیده می‌شود. Hemlin (1993) معتقد بود محققان از سبک استدلال و نوشتن پشتیبانی می‌کنند و بر معیارهای دقت و جنبه‌های تئوری پژوهش و همچنین بر خلاقانه بودن آن تأکید دارند. Furlong and Oancea (2005) چهار بعد چارچوب چندبعدی کیفیت پژوهش کاربردی و مبتنی بر عمل را برجسته کردند با عنوان بعد معرفتی مربوط به استحکام روش‌شناختی و نظری، بعد فناورانه مربوط به ارزش برای عمل، ظرفیت بعد ساختار و بعد اقتصادی. در بریتانیا، چارچوب تعالی پژوهشی^۱، از سال ۲۰۱۴ به ارزیابی تأثیرات اجتماعی و اقتصادی پژوهش پرداخت و مؤسسات تحقیقاتی بر اساس خروجی پژوهش، تأثیر و محیط ارزیابی می‌شوند. یک روش دیگر ارزیابی، علم‌سنجی یا مطالعه جنبه‌های کمی علم مانند تعداد استنادات است. معیارهای کمی

پژوهش به‌عنوان فرایند معرفی دیدگاه‌ها و تأملات جدید، بخشی اساسی از فعالیت دانشگاه‌ها است. هدف این فعالیت‌های نوآورانه یاری‌رسانی به دولت و جامعه است. آن‌ها زمانی مفید هستند که دانش صریح و ضمنی کسب‌شده را برای بهره‌مندی اجتماع بکار گیرند (Ahmad, 2013). پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی به انسان، اجتماع و مسائل آن‌ها مربوط هستند، مسائلی برخاسته از بستر اجتماعی هستند، و از شاخص‌های مؤثر برای توسعه جوامع به شمار می‌روند. این پژوهش‌ها هم در توسعه مرزهای علم و هم در حل عقلائی مسائل و مشکلات نقش دارند. نتایج این پژوهش‌ها اگرچه در قالب محصولات فیزیکی نیست، با این‌وجود در قالب سیاست‌ها و دستورالعمل‌هاست. علوم انسانی و اجتماعی همیشه با مجادله و دیدگاه‌های رقابتی مبنی بر اینکه اوضاع چگونه باید باشد، متمایز می‌شوند (Ochsner et al., 2014). این پژوهش‌ها همانند یک روند توسعه خطی نیستند، بلکه بر گسترش دانش و همزیستی با دانش رقیب متمرکزند (Theilwall & Delgado, 2015). به اعتقاد هلکوئیست به دلیل ماهیت فرایند پژوهش در علوم انسانی، این علوم تلاشی برای معرفی دیدگاه‌ها و تأملات جدید هستند تا کشف حقایق جدید. اعتبار علمی گزاره‌ها در علوم انسانی و اجتماعی سابقه‌ای طولانی دارد. دانش تولیدشده در این حوزه‌ها، در اندیشه نویسندگان کلاسیک مانند وبر و دورکیم، علمی تعریف می‌شود؛ اما نه به معنای تولید گزاره‌های علی ثابت (توضیح)، بلکه گزاره‌هایی هستند که رفتار کنشگران اجتماعی را با ارجاع به انگیزه‌های آن‌ها (تفسیر) قابل درک می‌کنند. به اذعان Hemlin (1993) علوم انسانی در مطالعات علم و فناوری به دلایل بسیاری نادیده گرفته شده است. Hellqvist (2010) با بررسی ادبیات عملکرد پژوهشی در علوم انسانی دریافت که پژوهشگران علوم انسانی ریشه در فرهنگ خود دارند بنابراین، مخاطب به اجتماع علمی محدود نمی‌شود. به‌علاوه اینکه اغلب رویکرد منطقه‌ای نیز دارند و این پژوهش‌ها جهت‌گیری و حفظ هویت فرهنگی را عهده‌دار هستند.

از این شاخص‌ها به این نتیجه رسید که هیچ استاندارد برای چگونگی ارزیابی کیفیت این حوزه وجود ندارد. در پژوهش Lamont and Guetzkow (2016)، مهم‌ترین رویکرد برای ارزیابی پژوهش‌های علوم انسانی، اصالت و نوآوری پیشنهاد شد. پژوهش Reale و همکاران (2018) برای ارزیابی تأثیرات علمی، اجتماعی و سیاسی پژوهش‌های علوم انسانی و اجتماعی، ضمن اشاره به تفاوت ماهیتی علوم انسانی با دیگر علوم به این نتیجه رسید که روش‌های کمی و کتاب‌سنجی معیار مناسبی برای ارزیابی تأثیر پژوهش‌های این حوزه نیستند و خروجی پژوهشی این حوزه را کم‌ارزش نشان می‌دهند. امروزه، کشورهای پیشرو در حوزه سنجش و ارزشیابی چارچوب و سیستم‌هایی را با همکاری متخصصین ارزشیابی و علم‌سنجی بر اساس شرایط و سیاست‌های خاص خود تدوین کرده‌اند تا بتوانند کیفیت پژوهش را بیش‌ازپیش تضمین کنند. با بررسی چارچوب‌های سنجش عملکرد پژوهشی کشورهای پیشرو و موفق می‌توان بر نقشی که این کشورها به پژوهش و در رأس آن به پژوهشگران خود قائل شده‌اند؛ واقف شد. اسلامی و همکاران (۱۳۹۷). مرور پیشینه‌ها نشان می‌دهد، علیرغم سابقه مطالعاتی دیرینه و تدوین برخی شاخص‌ها و معیارهای کلی، این بحث هنوز در ابتدای راه است و تلاش‌های بیشتری نیاز هست تا با توجه به متحول شدن فرایند پژوهش و تغییر نسلی دانشگاه‌ها، رویکرد جدیدی برای ارزیابی این بخش از علوم به شکل مطلوب فراهم آید. علوم انسانی و اجتماعی به‌عنوان رشته‌های دانشگاهی که به جامعه و اجتماع و روابط بین آن‌ها و همچنین مطالعه و بررسی پدیده‌های متغیر و پیچیده انسانی و اجتماعی مرتبط و به لحاظ ماهیت، موضوع و روش‌شناسی، از دیگر علوم متفاوت هستند. چالش جدی در این زمینه، عدم الگویی همه‌جانبه و استاندارد برای ارزیابی کیفیت بروندهای علمی است. پژوهش حاضر در صدد پاسخگویی به این سؤال است که عوامل اثرگذار جهت کیفیت‌بخشی بیشتر به پژوهش‌های علوم انسانی و اجتماعی کدام‌اند؟ این پژوهش با مرور یافته‌های پژوهشی قبلی در داخل و خارج از ایران، در صدد این برآمد تا ارزش‌های غالب برای کیفیت پژوهش‌های علوم انسانی و اجتماعی را

در این رویکرد همواره موردانتقاد هستند (Chandler, 2019). با توجه به سنت‌های خاص و ماهیت متفاوت حوزه‌های علمی، با استفاده از یک مجموعه معیار مشترک نمی‌توان همه آن‌ها را ارزیابی کرد. از این رو، علاوه بر معیارهای مشترک لازم است معیارهای خاص هر حوزه علمی نیز مدنظر قرار گیرد. ناهمگونی پژوهش‌ها و خروجی‌های علمی و فقدان برخی داده‌های عینی برای پشتیبانی از ارزیابی به این موضوع بیشتر دامن می‌زنند (Miriam, 2008). در رابطه با پیشینه این موضوع، پژوهش پاریاد (۱۳۸۷) از اولین پژوهش‌ها با هدف بیان نارسایی‌های پژوهش در حوزه علوم انسانی است که معتقد بود: پدیده‌های اجتماعی، روانی و رفتار انسانی اموری واقعی و قابل مطالعه هستند و اینکه ابزار و روش‌های پژوهش در این حوزه متفاوت از دیگر علوم است. پژوهش داورپناه (۱۳۸۹) به ارائه سازوکاری مقایسه‌ای جهت سنجش قدرت و ضعف حوزه‌های علمی به این نتیجه رسید که تکیه صرف بر یک شاخص علم‌سنجی نمی‌تواند ابزاری چندان کارآمد برای ارزیابی برونداد علمی باشد. پژوهش افشاری، مهرام و نوغانی (۱۳۹۲) نیز که به تدوین شاخص‌های کیفیت مقالات پژوهشی علوم انسانی بر اساس نظریه هنجارهای علم مرتون پرداخت، نشان از وضعیت نامطلوب کاربرگه‌های ارزیابی در انطباق با هنجارهای علم مرتون داشت. رضایی و نوروزی چاکلی (۱۳۹۳) در پژوهشی با هدف شناسایی و اعتبارسنجی شاخص‌های ارزیابی بهره‌وری پژوهشگران ایران در نشان دادند که از نظر پژوهشگران حوزه علوم انسانی، شاخص مربوط به کتاب اهمیت زیادی دارد. قتادی‌نژاد و حیدری (۱۳۹۹) نیز به وجود تفاوت در الگوهای انتشاراتی و استنادی این حوزه علمی با دیگر حوزه‌ها دست یافتند. در خارج نیز پژوهش Finkenstaedt (1990) درباره مشکلات استفاده از روش‌های ارزیابی کمی در پژوهش‌های علوم انسانی نشان داد که طبیعت منحصر به فرد پژوهش‌های این حوزه به شکلی است که نمی‌توان از روش‌های کمی مانند کتاب‌سنجی و علم‌سنجی برای ارزیابی کیفیت آن‌ها بهره برد. پژوهش Ochsner و همکاران (2014) برای مطالعه شاخص‌های ارزیابی کیفیت پژوهش در علوم انسانی و فرصت‌ها و محدودیت‌های استفاده

امرالده^۶، ساینس دایرکت^۶ و گوگل اسکالر^۷ بودند. محدوده زمانی جستجو از زمان نگارش اولین مقاله در این زمینه تا ۲۰ مردادماه ۱۴۰۰ است. معیارهای ورود برای انتخاب مطالعات شامل مطالعات پژوهشی متمرکز بر کیفیت پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی به دو زبان فارسی یا انگلیسی است. معیارهای خروج برای حذف مطالعات از مرور نظام‌مند شامل مطالعات غیر پژوهشی، مطالعات به زبانی غیر از زبان فارسی یا انگلیسی، مطالعات غیر مرتبط با علوم انسانی و اجتماعی و همچنین مطالعاتی است که امکان دسترسی به متن کامل آن‌ها میسر نیست. نتیجه جستجو، بازیابی تعداد ۴۳۵ مطالعه فارسی و ۷۴۸ مطالعه انگلیسی بود. از آنجا که برای جستجوی مطالعات از طیف وسیعی از پایگاه‌های اطلاعاتی و موتورهای جستجو استفاده شد؛ احتمال همپوشانی رکوردها وجود داشت. بنابراین، نتایج جستجوهای مختلف با یک فرمت مناسب در نرم‌افزار مدیریت منابع اندنوت^۸ و جبرف^۹ وارد شدند تا همپوشانی‌ها و موارد تکراری شناسایی و حذف شوند. در این مرحله تعداد ۲۱۱ مطالعه تکراری مربوط به مطالعات فارسی و ۳۰۸ مطالعه تکراری مربوط به منابع انگلیسی شناسایی شدند. به این ترتیب تعداد ۶۶۴ مطالعه وارد مرحله غربال‌گری شدند. از این مطالعات یک گزارش خروجی در قالب اکسل شامل اطلاعات کتاب‌شناختی و چکیده آن‌ها تهیه شد تا با مرور آن‌ها، مطالعات مرتبط بالقوه برای ورود به فرایند مرور نظام‌مند نهایی شوند. در این مرحله تعداد ۴۸۱ مطالعه از مرور کنار گذاشته شدند و تعداد ۱۸۳ مطالعه برای خواندن متن کامل باقی ماندند. در پایان این مرحله و با خواندن متن کامل مطالعات، تعداد ۱۳۲ مطالعه از ادامه مرور کنار گذاشته شدند و تعداد ۵۱ مطالعه شایسته ورود تشخیص داده شدند. شکل ۱ بیانگر فرایند انتخاب مطالعات با به‌کارگیری رهنمودها و توصیه‌های پروتکل پریسما^{۱۰} برای کاهش خطا و سوگیری است.

شناسایی نماید. در این مرور نظام‌مند، بینش‌های مبتنی بر شواهد تجربی و متناسب با عصر حاضر ارائه شده است. این تجمیع و ترکیب نظام‌مند شواهد همانند یک پایگاه دانش تجمعی، علاوه بر بهبود دانش موجود یاریگر پژوهشگران و ارزیابان نظام پژوهشی برای رسیدن به درک بهتری از کیفیت پژوهش است.

روش

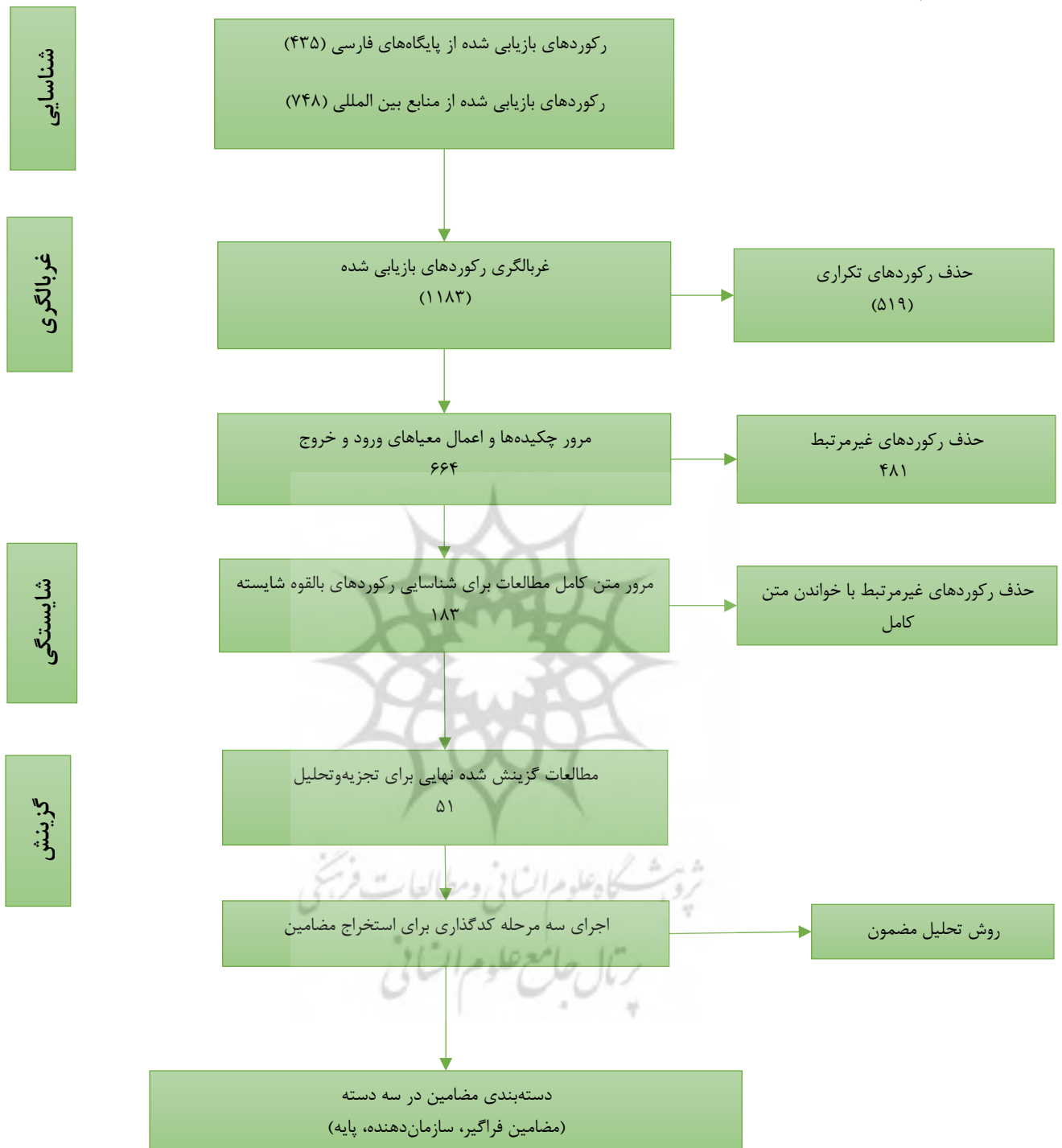
در این پژوهش از دو روش مرور نظام‌مند ادبیات و تحلیل مضمون استفاده شده است. مرور نظام‌مند ادبیات اگر به‌خوبی انجام شود، بنیادی قوی برای پیشرفت دانش و تسهیل توسعه تئوری ایجاد می‌نماید (Moher et al., 2009). با این روش و با ادغام دیدگاه‌های تعداد زیادی از یافته‌های تجربی، سؤالات پژوهشی با چنان قدرتی پاسخ داده می‌شوند که هیچ مطالعه واحدی به‌تنهایی آن قدرت را ندارد (Snyder, 2019). به‌طورکلی، مرور ادبیات به‌عنوان روشی نظام‌مند برای گردآوری و ترکیب پژوهش‌های قبلی توصیف می‌شود (Baumeiste & Leary, 1997). در فرایند اجرای این پژوهش، پس از تعیین هدف (شناسایی عوامل مؤثر بر کیفیت پژوهش) و پروتکل پژوهش (چگونگی اجرای پژوهش)، استراتژی جستجوی جامع برای شناسایی همه مطالعات مرتبط طراحی شد. در این استراتژی برای دستیابی به همه منابع و مطالعات، طیف وسیعی از کلیدواژه‌ها با استفاده از عملگرهای منطقی و نیز به‌کارگیری نمادهای گسترش‌پذیر^۱ عمل شد. کلیدواژه‌های بازیابی منابع شامل ارزیابی، ارزشیابی، سنجش، شاخص‌ها، ملاک‌ها، سنجه‌ها، معیارها، عوامل، "کیفیت پژوهش"، "پژوهش با کیفیت"، "تولیدات علمی"، "بروندادهای علمی"، "خروجی‌های علمی" و "علوم انسانی و اجتماعی"^۲ بودند که در پایگاه‌های اطلاعاتی سامانه گنج ایراندک، مگ‌ایران، نورمگز و جهاد دانشگاهی و نیز منابع بین‌المللی شامل پایگاه‌های اطلاعاتی اسکوپوس^۳، وب‌آوساینس کلاریویت^۴،

6. ScienceDirect
7. Google Scholar
8. EndNote
9. JabRef
10. Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses (PRISMA)

1. truncation/wildcard symbols
2. assessment, evaluation, criteria, indicator, measure, factors, quality, qualitative, output, "research quality", "quality of research", "humanities and social sciences"
3. Scopus
4. Web of Science Clarivate
5. Emerald

شکل ۱.

فرایند انتخاب نظام‌مند مطالعات

مرورهای نظام‌مند، مطالعات معمولاً در معرض ارزیابی دقیق روش‌شناختی قرار می‌گیرند. داوری مطالعات واحد در مرور نظام‌مند با توجه به مجموعه‌ای از ملاک‌ها و چک‌لیست‌های از پیش تعیین شده است که برای یاری‌دادن به فرایند ارزیابی

یکی از مراحل اساسی در مرور نظام‌مند ادبیات، ارزیابی کیفی مطالعات منتخب است. ارزیابی کیفی به ارزیابی اعتبار درونی مطالعات و میزانی که طراحی، اجرا و تجزیه و تحلیل آن مطالعات باعث کاهش خطا و سوگیری شود، اشاره دارد. در

دسته‌بندی می‌کنند. فرایند تحلیل مضمون در این پژوهش با الگو قرارداد نظر اتریداسترلینگ در سه مرحله انجام شد (Attride-Stirling, 2001). در این الگو، طبقه‌بندی جایگاه مضمون در شبکه مضامین عبارت‌اند از: مضمون فراگیر، سازمان‌دهنده و پایه؛ مضمون فراگیر در کانون شبکه مضامین قرار دارد؛ مضمون سازمان‌دهنده، واسط مضامین فراگیر و پایه است و مضمون پایه بیانگر نکته مهمی در متن است و با ترکیب آن‌ها مضمون سازمان‌دهنده ایجاد می‌شود (عابدجعفری و همکاران، ۱۳۹۰).

یافته‌ها

پژوهش حاضر در صدد پاسخگویی به این سؤال بود که عوامل اثرگذار جهت کیفیت بخشی بیشتر به پژوهش‌های حوزه علوم انسانی و اجتماعی کدام‌اند؟ برای پاسخ به این سؤال در ابتدا با مرور ادبیات، معیارها و عوامل زیادی شناسایی شدند. با توجه به این‌که در این مرحله مضامین فراوانی مشاهده و استخراج شدند؛ جهت کاستن آن‌ها به تعداد محدودتر و نظم بخشی بیشتر، از تحلیل مضمون استفاده شد. برای انجام تحلیل مضمون، با مرور مکرر و تعیین شباهت‌ها و تفاوت‌های آن مضامین، تمامی گزاره‌های کلیدی و معنادار و حاکی از کیفیت پژوهش از آن متون استخراج شدند. این مضامین که محتوای مشترکی داشتند با هم ادغام شده و با یک اصطلاح نمایش داده شدند. این گزاره‌ها گاهی فقط در قالب یک کلیدواژه، گاهی در قالب یک اصطلاح و گاهی هم در قالب یک عبارت بودند. جدول ۱، نمونه‌ای از این کدها را نشان می‌دهد:

بکار می‌روند (Tranfield et al., 2003). Snyder (2019) معتقد است که چک‌لیست‌ها به هنگام استفاده برای مطالعات کیفی باید با احتیاط استفاده شوند؛ زیرا به‌عنوان مبنایی مورد استفاده قرار می‌گیرند که از طریق آن‌ها می‌توان برخی از مطالعات را از فرایند مرور خارج کرد. Tranfield و همکاران (2003)، چالش اساسی در ایجاد روش مرور نظام‌مند را دشواری در تعیین و انجام ارزیابی‌های کیفی مطالعات می‌دانند. آن‌ها معتقدند که اعتماد به رتبه‌بندی ضمنی کیفیت یک ژورنال خاص کفایت می‌نماید. ارزیابی کیفی در این پژوهش بر اساس این توصیه‌ها است؛ یعنی مقالات منتشر شده در مجلات داوری شده^۱ تا اطمینان حاصل شود فقط دانش با کیفیت بالا و مطلوب برای انتخاب مطالعات گردآوری شده است. در اینجا از دو ابزار رتبه‌بندی مجلات علمی یعنی آی اس سی^۲ برای مجلات علمی داخلی و سایمگو^۳ برای مجلات خارجی استفاده شد.

در پژوهش حاضر علاوه بر روش مرور نظام‌مند از روش تحلیل مضمون نیز استفاده شد. به این صورت که پس از اجرای مرور نظام‌مند ادبیات، برای پاسخگویی به سؤال پژوهش، منابع گزینش شده به دقت مطالعه و محتوای آن‌ها تجزیه و تحلیل شدند. در این مرحله، مطالعات برای یافتن مضمون یا مضامینی مربوط به کیفیت پژوهش بررسی شدند. صاحب نظران مختلف، دیدگاه‌ها و رویکردهای متفاوتی به روش‌های اجرای تحلیل مضمون دارند. برای مثال برخی از آن‌ها مضامین را به لحاظ ماهیت طبقه‌بندی می‌کنند و برخی دیگر مضامین را به لحاظ جایگاه و سلسله مراتب آن‌ها

جدول ۱.

نمونه‌ای از استخراج کدهای پایه از گزاره‌های معنادار

منبع	گزاره موجود در منبع	مضمون (کد) پایه
Evans و همکاران (2021)	اصالت	اصالت
Rayson و همکاران (2021)	ایجاد دفتر حلقه اتصال دانش و جامعه	واحد ارتباط دانشگاه و جامعه
Zhang (2019)	ایجاد یک پیوند قوی بین پژوهش و جامعه ضرورت دارد	ایجاد پل و پیوند میان علم و جامعه

شدند. هدف از این بازبینی‌ها، رسیدن به یک درک مناسب برای اجرای دسته‌بندی‌های مرحله دوم کدگذاری بود. در این

مفاهیم نهفته در دل این گزاره‌ها، مضمون پایه نام دارند. پس از اجرای این مرحله، تمامی مضمون‌های پایه بررسی

کلی و دربرگیرنده اصول حاکم بر متن هستند که در حکم کانون شبکه مضمون‌ها است. پس از اجرای کدگذاری و دسته‌بندی مفاهیم در قالب سه دسته، مضامین فراگیر، سازمان‌دهنده و پایه، برای اعتبارسنجی بیشتر این مطالعه از روش ارزیابی توسط متخصصان و خبرگان بهره گرفته شد. این مرحله برای حفظ استاندارد، بهبود عملکرد و افزایش اعتبار بکار می‌رود. مضامین شناسایی شده در اختیار گروهی از خبرگان (اعضای هیئت علمی) و صاحب‌نظران در رشته‌های حوزه علوم انسانی و اجتماعی قرار شد تا نیاز احتمالی به توسعه بیشتر آن‌ها، اضافه شدن دیگر مضامین بالقوه و همچنین حذف مضامین غیر مهم صورت گیرد. نتایج نهایی این تحلیل‌ها در جدول ۲ دسته‌بندی شده است که شامل ۶ مضمون فراگیر، ۲۰ مضمون سازمان‌دهنده، و بیش از ۱۰۰ مضمون پایه هستند.

مرحله، با مطالعه چندباره مضمون‌های پایه، یک نوع دسته‌بندی دیگر از مضمون‌ها انجام شد. شیوه دسته‌بندی در این مرحله بدین صورت بود که مضمون‌هایی که بیشترین شباهت را با هم داشتند و می‌توان گفت آن‌ها به لحاظ معنایی تشکیل‌دهنده یک واحد مشترک هستند؛ در یک دسته قرار گرفتند. به این شکل دسته‌هایی از مضمون‌ها ایجاد شدند که آن‌ها را مضمون‌های سازمان‌دهنده می‌نامند. این مضمون‌های سازمان‌دهنده از ترکیب و تلخیص مضمون‌های پایه شکل گرفته‌اند و در واقع واسطه‌ای بین مضمون‌های پایه و مضمون‌های فراگیر (کدگذاری مرحله سوم) هستند. در مرحله بعد، مضمون‌های سازمان‌دهنده نیز مطالعه و مقایسه شدند و مضمون‌هایی که بیشترین شباهت را با هم داشتند؛ در یک دسته قرار گرفتند چراکه این مضامین را می‌توان بر اساس منطق مقایسه معنایی در سطح بالاتری از انتزاع ارتقاء بخشید. این طبقات جدید، مضمون‌های فراگیر نام دارند. مضامین فراگیر در واقع مضامینی

جدول ۲.

نتایج نهایی حاصل از کدگذاری مضامین

منبع	مضامین پایه	مضامین سازمان‌دهنده	مضامین فراگیر
Zhang (2019), Hoffmann و همکاران (2018), Ochsner و همکاران (2014), Wook و همکاران (2017), طالبی و همکاران (۱۳۹۹)، بالغی و همکاران (۱۳۹۸)، غفورنیا و همکاران (۱۳۹۹)	جذب منابع مالی، تأمین بودجه و اعتبار برای هر پژوهش و تخصیص درست آن، سفارشی‌سازی پژوهش و پیگیری تفاهم‌نامه‌ها و قراردادهای پژوهشی	ساختار مالی	زیرساخت پژوهش
Lomer and DeLoach و همکاران (2012), Jenna (2021)، اسلامی و همکاران (۱۳۹۷)، شریفی و همکاران (۱۳۹۹) Ebadifar و همکاران (2017)، قنادی نژاد و حیدری (۱۳۹۹)	فراهم‌آوری امکانات، تجهیزات و ابزارهای پژوهش، اشتراک پایگاه‌های اطلاعات علمی معتبر، توانمندسازی و پشتیبانی نگارش علمی	خدمات پشتیبانی علمی	
Hoffmann و همکاران (2018)، Hug و همکاران (2013)، Jenna و همکاران (2021)، اتقیا (۱۳۹۰)، Heyeres و همکاران (2019)، قنادی نژاد و حیدری (۱۳۹۹)، پیرحقی و صبوری (۱۳۹۳)، احسانی و همکاران (۱۳۹۶)	ایجاد واحد درسی پژوهش مولد، یادگیری میان‌رشته‌ای، طراحی بسته‌های آموزش پژوهش، کمک به محققان جوان و پرورش آنان و فرصت‌سازی برای آن‌ها	بهینه‌سازی ساختار آموزشی	جوسازمانی
Zhang (2019), REF (2014), Rayson و همکاران (2021), DeLoach و همکاران (2012), Ebadifar و همکاران (2017)، حسنی و همکاران (۱۳۹۹)، معروفی و همکاران (۱۳۹۶)	استقرار نظام رتبه‌بندی رشته‌محور و تخصصی، ایجاد واحد پژوهش باکیفیت و مولد، بازنگری در سیاست‌گذاری پژوهش و اصلاح ساختار و قوانین، ترسیم چشم‌انداز و نقشه راه توسعه و درک ارتباط میان پژوهش و توسعه، فراهم‌آوری فرصت‌های مطالعاتی، ایجاد مراکز رشد و نوآوری، ایجاد مخازن دانشی و دسترس‌پذیری آن‌ها، تشکیل هسته‌های پژوهشی، بازاریابی محتواهای پژوهشی، طراحی	بهینه‌سازی ساختار پژوهشی	

منبع	مضامین پایه	مضامین سازمان‌دهنده	مضامین فراگیر
	چارچوب بومی تعالی پژوهش، ایجاد دفتر حلقه اتصال دانش و صنعت و همچنین واحد ارتباط دانشگاه و جامعه		
Nazim Ali و Heyeres و همکاران (2019)، Ebadifar و همکاران (1996)، (2017)، احسانی و همکاران (۱۳۹۶)	طراحی مشوق‌های مادی و معنوی، نشان علمی داخلی و خارجی، احترام به حریم علمی و ارزش‌گذاری علم و عالم، تجلیل از فعالیت‌های فردی و دستاوردهای جمعی، هویت بخشی به نیروهای علمی و متفکر جامعه	مکانیسم‌های تشویقی	
DeLoach و Baker and Clark (2017)، Lomer and Jenna و همکاران (2012)، (2021)، سلیمی و حسینی (۱۳۹۶)، Joao و همکاران (2020)، Waller و همکاران (2015)، Wickson and Carew و Barker (2014)، Tracy و Pistrang (2005) and (2010)، Heyeres و همکاران (2019)، چوپانی و نعیمی (۱۳۹۴)	جهت‌گیری موضوع با نیاز واقعی جامعه، ارزشمندی موضوع و جالب‌توجه بودن آن، اولویت‌بندی موضوعات با هدفمندی مشخص، پیش‌بینی آینده‌های احتمالی، شناخت ریسک‌ها و مزیت‌های بالقوه، توجه به پایداری محیطی، اجتماعی و اقتصادی	مسئله‌محوری و تقاضا مداری	طرح علمی دقیق
Ochsner و همکاران (2014)، Bryman و همکاران (2007)، Evans و همکاران (2021)، Eybe and Wickson and Carew (2014)، Schmidt و Arono (2001)، (2019)، Tracy و DeLoach و همکاران (2012)، (2010)، Sullivan و Ozga (2007) (2008)	بررسی عمیق، دقیق، منسجم و منطقی دانش موجود، تشریح ابعاد مسئله، سؤالات روشن، اصیل و بدیع و شفاف و تکرارپذیر، نظام‌مندی و انسجام، قابلیت پیاده‌سازی و اجرا، دقت و تنوع روش، دقت نظری، اعتبار درونی، پایا و قابل اتکا، پیوند با دیگر تحقیقات، پتانسیل داشتن سهم علمی، تجزیه و تحلیل و تفسیر مناسب و خلاق و ظریف، انطباق موضوع با رویکرد پژوهش، گزارش روشن زمینه موضوع، تناسب روش‌شناسی، مستندسازی رویه‌ها	طراحی و توصیف	
DeLoach و همکاران (2012)، سلیمی و حسینی Tracy و Rayson و همکاران (2021)، (۱۳۹۶)، Zhang و Evans (2019)، (2010)، خسروی و پورنقی (۱۳۹۸) (2021)	توسعه اکتشافی و نظری در پژوهش‌های بنیادی، فهم واقعی جهان هستی یا دانش بشری، گسترش مرز دانش، موردتوجه جامعه و اجتماع علمی، ثبت اختراع و اکتشاف، نوآوری در نظریه یا روش، ایجاد فهم جدید، ترسیم چشم‌انداز تحقیقات آتی، ایجاد حوزه‌های نوظهور مبتنی بر نتایج، نظریه‌پردازی، ثبت اثر بدیع و ارزنده علمی، توان رقابتی با سایر پژوهش‌های همسو	غنی‌سازی علم	مطلوبیت علمی و مولد بودن
Von Heyeres و همکاران (2019)، NiederhaEusern و همکاران (2017)، Zhang و Wickson and Carew (2014)، DeLoach و همکاران (2019)، (2012)، Ozga و همکاران (2008)، احسانی و همکاران (۱۳۹۶)	قابلیت تجاری‌سازی یافته‌ها و ایجاد سرمایه و ثروت از پژوهش‌های کاربردی، مشارکت در توسعه زیست‌بوم فناوری و نوآوری، ایجاد صرفه‌جویی در زمان یا روش یا انرژی، قابلیت بهره‌برداری در صنعت و کمک به تولید، قابلیت تبدیل شدن به شرکت دانش‌پنیا، توسعه محصول و خدمات، تولیدات و محصولات فناورانه، بومی‌سازی فناوری، ایجاد هسته فناورانه یا ایده	بهبود فضای اشتغال و کسب‌وکار	
Streck و Ochsner (2007)، Von NiederhaEusern و همکاران (2014)، Bryman و همکاران (2007)، (2017)، Barker and Pistrang و Heyeres (2005)، Zhang و همکاران (2019)، Tracy و همکاران (2010)، (2019)، احسانی و همکاران (۱۳۹۶)	بهره‌مندی سازمان‌های اجتماعی از دستاورد پژوهش، توسعه مدنیت و انسجام ملی و مشارکت عمومی، تعبیه نتایج پژوهش در بدنه جامعه، اصلاحات اجتماعی و نظم‌بخشی به جامعه، سرعت‌بخشی به فرایند توسعه، افزایش رفاه جامعه و کمک به بهبود زندگی مردم	بهبود اوضاع اجتماعی	
Zhang و Barker (2019)، (2016)، سلیمی و حسینی (۱۳۹۶)، Heyeres و همکاران (2019)، Evans و همکاران (2021)، REF (2014)، قلی‌پور و همکاران (۱۳۹۴)	ترجمان دانش و بیان ساده و عامه‌فهم مطالب علمی، معنابخشی و اهمیت یافته‌ها در جامعه و تفسیر داده‌ها و نتایج، ارتباطات اجتماعی و آگاهی‌بخشی، تهیه استانداردها و راهنماها و رهنمودهای اجرایی،	ترویج علم و فناوری	

مضامین فراگیر	مضامین سازمان‌دهنده	مضامین پایه	منبع
		جلب مشارکت جمعی در فرایند توسعه، ظرفیت‌سازی پژوهش، ایجاد پل و پیوند میان علم و جامعه، تاب‌آور سازی اجتماع	
گشودگی		کشف زمینه‌های پژوهشی جدید، الهام بخشی (به روی افراد یا به ایده‌ها)، قابلیت تبدیل به منبع آموزشی و علمی، سهم قابل‌توجه در یافته‌ها یا تفاسیر جدید یافته‌ها، رویکردهای جدید در حل مسائل، بازتولید حوزه علمی، تعالی یادگیرنده، تولید و توسعه فرضیه و سؤال جدید، نوآوری قابل‌توجه در توسعه مفاهیم و پارادایم‌ها و تکنیک‌ها و نتایج، جلب‌توجه سایرین، هسته پیشنهادی تحول	Zhang (2019)، Bryman و همکاران (2007)، Ochsner و همکاران (2014)، DeLoach و همکاران (2012)، Rayson و همکاران (2021)، Von NiederhaEusern و همکاران (2017)، Tracy (2010)، Heyeres و همکاران (2019)، خسروی و پورنقی (۱۳۹۸)
بومی‌گرایی		استفاده از نظریه‌ها و سازه‌های بومی، فرهنگ محور و میراث ساز، پیگیری حافظه تاریخی و تقویت حافظه فرهنگی، کار گروهی میان فرهنگی، توانمندسازی اجتماعات ملی و محلی، کمک به فرایند بومی‌سازی علم و فناوری، مستندسازی جنبه‌های گذشته و تجدید درک جنبه‌های گذشته	Ochsner و همکاران (2014)، شریفی و همکاران (۱۳۹۱)، Barker (2016)، Bryman Lomer and Jenna (2007)، Wickson and Carew (2021)، Heyeres و همکاران (2019)، خسروی و پورنقی (۱۳۹۸)
نفوذ علمی و مرجعیت علمی و اقتدار علمی		عضویت پژوهشگر در هیئت تحریریه مجلات، دعوت به کنفرانس‌ها و ارائه سخنرانی، عضویت در انجمن‌های علمی، شهرت در دانشگاه، به جریان انداختن تحقیقات جدید، ایجاد مکتب فکری جدید، شهرت و اعتبار در حوزه علمی، احترام علمی نزد هم‌تایان، بازتابنده	Evans (2021)، Lomer and Jenna و همکاران (2021)، Ochsner و همکاران (2014)
مسئولیت‌پذیری علمی		توان غلبه بر فضای سیاسی، قدرت توجیه‌کنندگی نتایج، جریان‌سازی پژوهشی و سیاسی، تعهد و پاسخگویی علمی و اجتماعی، پاسخگویی در قبال نتایج پژوهش، برقراری ارتباط دوباره با پژوهش‌های مغفول مانده، اعتلا و شفاف‌سازی جریان آزاد اطلاعات، نقد عملکرد دولت با رویکرد علمی، آزادی فکر و اندیشه و ایده‌پردازی، حمایت از شهروندان و پیگیری مطالبات آنان، واسطه‌گری میان مردم و دولت، ساختار شکنی توهم حقیقت قطعی و نهایی، انتقاد از ادعاهای قاطع و هنجارهای اجتماعی، انتقاد از رویکردهای علمی تأسیس شده، تحقیق خودانتقادی و خودبازتابی، ریسک‌پذیری و کار و فعالیت خارج از جریان اصلی	DeLoach (2016)، Barker Eybe، Ochsner و همکاران (2014)، Schmidt and (2001)، شریفی و همکاران (2014)، Tracy (2010)، REF (2014)، قنادی نژاد و حیدری (۱۳۹۹)، قلی‌پور و همکاران (۱۳۹۴)
توصیه‌های سیاسی		تلاش در جهت مبنای تصمیم‌گیری قرار دادن نتایج پژوهشی، مشارکت در کمیته‌های مشورتی و خدمات مشاوره‌ای، تأثیر بر سیاست‌های محلی و ملی، گفتمان خط‌مشی‌گذاری مبتنی بر دانش و آگاهی و استقرار گفتمان علمی در حکمرانی، به‌کارگیری تحلیل‌ها در مسائل سیاسی جاری، ارائه شواهد تجربی قوی به‌عنوان مبنای قوی و الگو، میانجیگری میان علم و سیاست‌گذاری، شرکت در تدوین برنامه‌های توسعه ملی، یاری‌دهنده فکری و اجرایی دولت، نفوذ علم و عقلانیت در سیاست‌گذاری، شناسایی تسهیلگران و موانع اجراء، برقراری روابط رسمی و غیررسمی با ارکان دولت و سیاست‌گذاری، قراردادن افکار عمومی در جریان سیاست‌گذاری، حکمیت و داوری علمی، توسعه آینده‌نگر در شبکه کارشناسی کشور و نخبگان	DeLoach و همکاران (2012)، Eybe and Schmidt (2001)، Waller و همکاران (2015)، Wickson and Carew (2014)، Zhang (2019)، Heyeres و همکاران (2019)، REF (2014)، Ebadifar و همکاران (2017)، قنادی نژاد و حیدری (۱۳۹۹)
دیپلماسی علمی و شبکه‌سازی		شبکه‌سازی ملی و بین‌المللی، همکاری با عواملان اجتماعی، سازمان‌دهی رویدادهای علمی، اجتماع‌سازی و ایجاد حس اجتماعی، تعاملات پژوهشی، بین‌المللی‌سازی علم، روابط نهادی، طرح روابط	Barker (2016)، Schmidt، شریفی و همکاران (2001)، خسروی و پورنقی (۱۳۹۸)، احسانی و

منبع	مضامین پایه	مضامین سازمان‌دهنده	مضامین فراگیر
همکاران (۱۳۹۶)، محمدی و همکاران (۱۳۹۴)، علوی و همکاران (۱۳۹۹)	ملت-دولت، هم‌نویسندگی جهانی، تبادل بین‌رشته‌ای، میان‌رشته‌ای، و بین‌المللی، مشارکت در مباحث تحقیقاتی در حال انجام، بحث و مناظره علمی، مشارکت در پروژه‌های بین‌المللی، همکاری علمی با سازمان‌های دولتی و خصوصی		
Rayson و همکاران (2021)، Peruginelli، Von Niederhäusern (2018) and Faro و همکاران (2017)، Wickson and Carew (2014)، Sullivan (2007)، DeLoach و همکاران (2012)، REF (2014)، Ebadifar و همکاران (2017)، چوپانی و نعیمی (۱۳۹۴)، طالبی و همکاران (۱۳۹۹)	مجهز شدن به قابلیت‌های سواد اطلاعاتی، خود توانمندسازی و خودتنظیمی، تاب‌آوری و صبر علمی، دانش‌پژوهی عمیق و دانش‌ورزی و فضیلت، جذابیت علمی، نمایندگی از منافع حرفه‌ای پژوهشگران و حرفه‌مندان، صلاحیت و شایستگی تخصصی، کشف استعدادها علمی و شخصیت‌پروری، توسعه مهارت‌های فردی و پژوهشی و استقلال، تفکر تحلیلی و داشتن رهیافت نقادانه، همگامی با تحولات علمی روز	هویت حرفه‌ای و حرفه‌ای‌گری در پژوهش	
Barker، Eybe and Schmidt (2001)، Lynch، Mertz (2016) و همکاران (2014)، Wickson and Carew (2020)، Tracy (2010)، REF (2014)، Heyeres و همکاران (2019)، شریفی و همکاران (۱۳۹۱)	پابندی به اخلاق پژوهشی، امانت‌داری و رازداری در داده‌ها، رعایت عدالت و انصاف، کاهش سوگیری و پیش‌داوری، صداقت و خلوص نیت، کسب رضایت آگاهانه از جامعه پژوهش، تعهد به علم و اجتماع، احترام و قدردانی از کار دیگران، ترویج و اشاعه استانداردهای اخلاقی	توسعه اخلاق پژوهش	تصویرسازی خلاقانه
Lomer، Lee and Worthington (2016)، Eybe and Schmidt (2021) and Jenna (2001)، Barker (2016)، Tracy (2010)، DeLoach و همکاران (2012)، Ochsner، همکاران (2014)، Aksnes and Elisabeth، Arono (2019)، Sullivan (2007)، افشاری (۱۳۹۲)، شریفی و همکاران (۱۳۹۱)، Ebadifar و همکاران (2017)، افشاری و همکاران (۱۳۹۲)	خلق محتوای ارزشمند و عرضه حرفه‌ای و باکیفیت، ارائه و تفسیر نتایج با استدلال منطقی و عقلانی، پیشنهادها اجرایی و عملی، کیفیت و پرستیژ مجله، ضریب تأثیر مجله، تعداد استنادات دریافتی و شاخص اچ، اعتبار ناشر، داوری همتایان، توزیع مناسب در کتابخانه‌ها، برخورداری از استاندارد قابل‌انتشار از نظر سبک و ساختار، آیین نگارش، توسعه برند شخصی با استفاده از شبکه‌های اجتماعی علمی، اثرات آلت‌متریکس پژوهش یعنی میزان استفاده، میزان کلیک شدن و دانلود شدن، قرار گرفتن در نمایه‌نامه‌های استنادی، میزان توثیق شدن یا لایک شدن یا به اشتراک گذاشته شدن، میزان بوک مارک شدن، میزان پست و کامنت و یا توصیه شدن	اشاعه اطلاعات و رؤیت‌پذیری	

مطالعه شناسایی شد که از این تعداد، ۱۸۳ مطالعه بالقوه مرتبط برای خواندن متن کامل در نظر گرفته شدند. بررسی این مطالعات به گنجاندن ۵۱ مطالعه منجر شد. تجزیه و تحلیل مطالعات به شناسایی و استخراج ۶ مضمون فراگیر، ۲۰ مضمون سازمان‌دهنده و بیش از ۱۰۰ مضمون پایه منجر شد. این مضامین با مشارکت با متخصصان علوم انسانی و اجتماعی، اصلاح و بازنگری شدند. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که کیفیت مقوله‌ای مورد توجه در کل زنجیره فرایند پژوهش است و مضامین مطرح شده در این پژوهش نقطه شروعی برای پژوهشگران است تا از همان ابتدا و پیش از اجرای پژوهش به دنبال کیفیت‌بخشی به آن باشند. در ادامه شرح مختصری از مضامین اصلی پژوهش با نام مضامین فراگیر آورده می‌شود.

همچنان که در جدول ۲ مشاهده می‌شود؛ مضامین و معیارهای بسیاری زیادی برای کیفیت‌بخشی به پژوهش‌های علوم انسانی و اجتماعی از سوی محققان مطرح شده است که هر یک به جنبه خاصی از آن نگریده‌اند. در ادامه به بحث و بررسی بیشتر این یافته‌ها و همچنین مقایسه آن‌ها با یافته‌های پژوهش‌های پیشین پرداخته می‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری

در این پژوهش با استفاده از روش‌های مرور نظام‌مند ادبیات و تحلیل مضمون، تصویر نسبتاً متفاوتی از کیفیت پژوهش به لحاظ جدید بودن برخی مضامین در علوم انسانی و اجتماعی ارائه شد. با جستجوی ادبیات تحقیق، در مجموع تعداد ۱۱۸۳

(2021) Wickson and Carew (2014) و خسروی و پورنقی (۱۳۹۸) مطابقت دارد.

مطلوبیت و مولد بودن پژوهش. معمولاً از یک پژوهش باکیفیت انتظار می‌رود که هم به استحکام پایه‌های دانش ذی‌ربط کمک کند و هم تأثیرات بیرونی داشته و به تغییراتی مثبت در زندگی جوامع منجر شود. این ذینفعان هستند که ارزیابی می‌کنند آیا پژوهش، یک پژوهش باکیفیت هست یا خیر. بنابراین، معیارهای این بخش از پژوهش به این تغییرات و تأثیرات مرتبط می‌شوند و پیونددهنده علم و عمل هستند. در اینجا ترویج علم یعنی انتقال دانش از علم به عمل با استفاده از مضامینی مانند بیان ساده و عامه‌فهم مطالب علمی، تبادل افکار و بحث و گفتگو، ارتباط با جامعه، تهیه استانداردها و راهنماها، ارائه رهنمودهای اجرایی، معنابخشی و اهمیت بخشی به یافته‌ها در جامعه، جلب مشارکت جمعی در فرایند توسعه، پیگیری حافظه تاریخی و تقویت حافظه و میراث فرهنگی و ظرفیت‌سازی پژوهش صورت می‌گیرد. اخیراً و در نتیجه سرمایه‌گذاری‌هایی که برای امر پژوهش منظور می‌شود؛ به ارزشمندی نتایج برای پیاده‌سازی و استفاده از یافته‌ها چه در قالب محصول یا خدمت تأکید زیادی می‌شود. همچنان که پژوهش‌های DeLoach و همکاران (2012)، Ozga (2007)، Tracy (2010)، و شریفی و همکاران (۱۳۹۱) به این عوامل تأکید داشته‌اند.

اقتدار و نفوذ علمی. جهت‌گیری اجتماعی پژوهشگر و تلاش برای کسب مرجعیت علمی نه تنها در اجتماع آکادمیک بلکه در جامعه اجتماعی و رابط بین علم و حکمرانی از یافته‌های این بخش است. مسئولیت‌پذیری علمی، توصیه‌های سیاستی، شبکه‌سازی و انجام پژوهش به شکل حرفه‌ای از دیگر مضامین مورد بحث است. یافته‌های این بخش با یافته‌های Eybe and Schmidt (2001)، Waller و همکاران (2015)، محمدی و همکاران (۱۳۹۴) و علوی و همکاران (۱۳۹۹) همسویی دارد.

تصویرسازی خلاقانه. این مضمون از یک سو به توسعه اخلاق پژوهش و رعایت موازین اخلاقی در پژوهش اشاره دارد و از سوی دیگر به تدوین یک متن منسجم و باکیفیت با

زیرساخت پژوهش. بعد زیرساخت به ویژگی‌هایی اشاره دارد که در فرایند کدگذاری سازمان‌دهنده با مضامین ساختار مالی و خدمات پشتیبانی علمی مطرح شدند. بر اساس این مضامین می‌توان گفت، فعالیت پژوهشی، پیش از اجرا به آماده بودن زیرساخت مناسب وابسته است؛ بنابراین تأمین اعتبارات پژوهشی و تخصیص درست منابع به‌علاوه تنظیم تفاهم‌نامه‌ها و قراردادهای پژوهشی، پایه و بنیاد پژوهش هستند. نتایج این بخش از پژوهش با یافته‌های Zhang (2019) و Hoffmann و همکاران (2018) و غفورنیا و همکاران (۱۳۹۹) همسو است.

جوسازمانی. جوسازمانی از یک سو به بهینه‌سازی ساختار آموزش و پژوهش در دانشگاه می‌پردازد و از سوی دیگر به استفاده از مکانیسم‌های تشویقی اشاره دارد. در این پژوهش با احصاء مضامین و تحلیل آن‌ها می‌توان گفت؛ فرهنگ‌سازمانی تأثیر زیادی بر کیفیت‌افزایی پژوهش‌ها دارد. در این زمینه ارتقا روش‌های تدریس و تحقیق، طراحی بسته‌های آموزش پژوهش، فرصت‌سازی به پژوهشگران جوان، ترسیم چشم‌انداز و نقشه راه توسعه، درک ارتباط میان پژوهش و توسعه، ایجاد مخازن دانشی و دسترس‌پذیر ساختن آن‌ها و ایجاد دفتر حلقه اتصال دانش و صنعت و حلقه اتصال دانش و جامعه و نیز احترام به حریم علمی و ارزش‌گذاری علم و عالم برخی از مهم‌ترین معیارهای کیفیت پژوهش هستند. این نتایج با یافته‌های Ochsner و همکاران (2014)، Heyeres و همکاران (2019)، Ebadifar و همکاران (2017) و احسانی و همکاران (۱۳۹۶) مطابقت دارد.

طرح علمی دقیق. مضامین مطرح‌شده در این بخش از مصادیق بارز در هر طرح پژوهش هستند. در این بخش دو مضمون اساسی شامل مسئله‌محوری و تقاضامداری و همچنین طراحی و توصیف علمی قرار دارند که برخی از مضامین پایه آن‌ها عبارت است از: جهت‌گیری موضوع با نیاز واقعی جامعه، توجه به پایداری محیطی، اجتماعی و اقتصادی، شفافیت، دقت و تنوع روش‌شناختی، تجزیه و تحلیل و تفسیر مناسب و خلاق و ظریف و مستندسازی رویه‌ها. نتایج این بخش از پژوهش با یافته‌های Bryman و همکاران (2007)، Evans و همکاران

پژوهشگران، سیاست‌گذاران پژوهشی، تأمین‌کنندگان مالی و دیگر ذینفعان را به نکاتی ارزشمند در خصوص نحوه تلقی از پژوهش باکیفیت جلب می‌کند. نتایج این پژوهش و مضامین گفته‌شده در آن به کل زنجیره فرایند پژوهش از مسئله‌یابی تا نگارش طرح پژوهش و از اجرا تا پیاده‌سازی آن پرداخته‌اند. این یافته‌ها می‌توانند در مراحل مختلف فرایند پژوهش - پیش از اجرا، اجرا و پس از اجرا- مورد استفاده ذینفعان آن قرار گیرد؛ تأمین‌کنندگان مالی می‌توانند از این یافته‌ها برای ارزیابی پروژه‌های تحقیقاتی قبل از انجام پژوهش استفاده کنند. پژوهشگران در پروژه‌های در حال انجام می‌توانند از آن بهره‌مند شوند تا یک بینش دقیق از رویکرد چندمنظوره پژوهش کسب نمایند. مدیران پژوهشی به هنگام نظارت بر پروژه‌های تحقیق و توسعه می‌توانند رعایت معیارهای گفته‌شده در اینجا را به آن پروژه توصیه کنند. ارزیابان پژوهشی نهادها، داوران مجلات و ناظران علمی طرح‌های پژوهشی نیز می‌توانند پس از اجرا، بر اساس مضامین گفته‌شده در این پژوهش، ارزیابی دقیقی از آن طرح داشته باشند. توجه به این نکته لازم است که نسل‌های جدید دانشگاه‌ها دیگر یک مرکز آموزشی و پژوهشی صرف نیستند؛ بلکه آن‌ها در کنار جامعه و صنعت قرار دارند تا مسئولیت‌های اجتماعی و اقتصادی بیشتری عهده‌دار شوند. آن‌ها انتظارات اجتماعی و اقتصادی زیادی بر دوش خود احساس می‌کنند از این نظر که منشأ خلق ارزش باشند و متخصصانی تربیت کنند که ارزش‌های اجتماعی را در نظر داشته و پژوهش‌هایی مسئولانه برای ساختن یک جامعه پیشرفته انجام دهند. برخی پیشنهادهاى برخاسته از این پژوهش عبارت‌اند از: انتخاب راهبرد مؤثر جهت تجاری‌سازی یافته‌های پژوهشی، ایجاد واحد درسی پژوهش مولد و تأثیرگذار در برنامه‌های درسی تحصیلات تکمیلی، تشکیل شبکه‌ای از متخصصان علوم انسانی و اجتماعی جهت ارتباط با جامعه و حکمرانی برای ارائه توصیه‌های سیاستی و کمک به نظام تصمیم‌گیری، ایجاد سامانه ارتباط دانشگاه و جامعه و معرفی توانمندی‌های دانشگاه به جامعه و صنعت. امروزه با توجه به اهمیت کاربردی پژوهش، بخصوص پژوهش‌های کاربردی، توصیه می‌شود ساختار مقاله‌های مجلات موردبازنگری قرار گیرد به این صورت که

عنوان اشاعه اطلاعات و رؤیت‌پذیری آن می‌پردازد. برخی از مضامین پایه در این مورد شامل امانت‌داری و محرمانگی اجتناب از سرقت علمی، کاهش سوگیری و پیش‌داوری، ترویج و اشاعه استانداردهای اخلاقی، خلق محتوای ارزشمند و عرضه حرفه‌ای و با مهارت، توجه به پرستیژ مجله، تعداد استنادات دریافتی و همچنین اثرات آلت‌متریکس (میزان استفاده، قراردادش در فهرست کتابخانه‌ها، توثیق شدن، لایک شدن، به اشتراک گذاشته شدن، جلب‌توجه و بوک مارک شدن و کامنت گذاشتن) هستند. یافته‌های این بخش با یافته‌های Lomer and Jenna (2021)، Heyeres و همکاران (2019)، Lee and Worthington (2016) و احسانی و همکاران (۱۳۹۶) مطابقت دارند.

امروزه علاوه بر جنبه قدیمی کیفیت پژوهش یعنی انتشار نتایج در مجلات معتبر و پراستناد، توجه به جنبه دیگر یعنی مزیت عملی و کاربردی پژوهش و به ثمر نشستن سرمایه‌گذاری نیز اهمیت دارد. مضامین مطرح‌شده در اینجا هم، شامل معیارهای سنتی از قبیل استناد، مجله و اعتبار آن، و بررسی همتایان است و هم شامل معیارهای جدیدی است که از آن‌ها به عنوان آلت‌متریکس^۱ (معیارهای جایگزین) و اثرات اقتصادی، اجتماعی و سیاستی پژوهش یاد می‌شوند. تمرکز این معیارها بر استفاده از پژوهش بر بستر شبکه‌ها و رسانه‌های اجتماعی و کاربردهای عملی پژوهش در جامعه و اجتماعات انسانی است که این پتانسیل را دارند تا مکمل معیارهای سنتی بوده و استاندارد کیفیت پژوهش را ارتقاء دهند. از آنجایی که پژوهش یک فرایند چندمرحله‌ای است، بررسی و تجزیه و تحلیل‌ها به رویکردهای مختلفی برای ارزیابی کیفیت پژوهش منجر شد؛ این مضامین به همه مراحل و فرایند پژوهش توجه دارند و زمینه‌های کاربردی متفاوتی برای کیفیت‌بخشی به پژوهش در خود دارند. این معیارها تنوع گسترده‌ای هم به لحاظ ساختار پژوهش و هم به لحاظ محتوای آن دارند. به‌طورکلی، مفهوم کیفیت در پژوهش‌های علوم انسانی و اجتماعی ناظر به شیوه شکل‌گیری، طراحی و توصیف، اجرا و نشر یافته‌های پژوهشی است تا از این طریق امکان قضاوت باکیفیت بودن یا نبودن آن‌ها میسر شود. یافته‌های این پژوهش، همه ذینفعان پژوهش از جمله

باقرزاده، ع.، و کمیجانی، ا. (۱۳۹۱). محاسبه نرخ بازده نهایی سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه بخش کشاورزی. *اقتصاد و توسعه کشاورزی (علوم صنایع کشاورزی)*، ۲۶ (۲)، ۷۹-۸۵.

بالغی د.، صدیقه، ضامنی، ف. و تقوایی یزدی، م. (۱۳۹۸). ارائه مدل تأثیر اخلاق پژوهشگری بر کیفیت پژوهش اعضای هیئت علمی. *مجله دانشگاه علوم پزشکی بابل*، ۲۱، ۲۲۳-۲۲۹.

پاریاد، ر. (۱۳۸۷). چالش‌های فراروی تحقیقات در حوزه علوم انسانی. *کنگره ملی علوم انسانی*، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی،

پیرحقی، م. و صبوری، ع. (۱۳۹۳). اندازه بحرانی گروه‌های پژوهشی و بررسی آن در ایران. *نشاء علم*، ۵ (۱)، ۵-۱۱. چوپانی، م. و نعیمی، ا. (۱۳۹۴). بررسی نگاه پژوهشی دانشجویان و تعهد علمی - اخلاقی آن‌ها. *فصلنامه فرهنگ مشاوره و روان‌درمانی*، ۲۱ (۶)، ۱۰۹-۱۲۴.

حسینی، غ.، مراثی، م. و نورمحمدی، ح. (۱۳۹۹). تحلیل و تدوین شاخص‌های ارزیابی کیفیت مقالات علمی پژوهشی هنر، مبتنی بر نظریه هنجارها و ضد هنجارهای علم. *پژوهشنامه علم‌سنجی*، ۶ (۱۱)، ۱-۲۰.

خسروی، م. و پورنقی، ر. (۱۳۹۸). ابعاد اثرگذاری پژوهش: مطالعه مرور سیستماتیک، *پژوهش‌نامه علم‌سنجی*، ۵ (۱)، ۲۰۳-۲۲۴.

خورشیدی، غ. و پیشگاهی، ش. (۱۳۹۱). پیش‌نیازها و موانع تحقیق توسعه علوم انسانی میان‌رشته‌ای. *مطالعات میان‌رشته‌ای در علوم انسانی*، ۴ (۲)، ۱-۱۵.

داورپناه، م. (۱۳۸۹). چالش‌های علم‌سنجی در علوم انسانی، *پژوهش‌نامه مبانی تعلیم و تربیت*، ۸ (۲)، ۱-۳۰.

رضایی، م. و نوروزی چاکلی، ع. شناسایی و اعتبارسنجی شاخص‌های ارزیابی بهره‌وری پژوهشی پژوهشگران ایران، *پژوهشنامه پردازش و مدیریت اطلاعات*، ۳۰ (۱)، ۳-۳۹.

سلیمی، ق. و حسینی، ن. (۱۳۹۶). تبیین چارچوب تعالی پژوهش؛ گامی به سوی ارائه الگوی نظام ارزیابی کیفیت در آموزش عالی کشور. *رهیافت*، ۶۵، ۸۲-۹۸.

شریفی، و.، مسگرپور، ب. و بصیرنیا، آ. (۱۳۹۹). کیفیت پژوهش‌های شیوع اختلال‌های روان‌پزشکی در ایران. *مجله روان‌پزشکی و روانشناسی بالینی ایران*، ۱۸ (۲)، ۱۳۸-۱۴۹.

در ابتدا و یا انتهای هر مقاله‌ای، نوع اثر آن پژوهش، برای مثال اثر اقتصادی و تجاری، اثر سیاسی، اثر اجتماعی و دیگر اثرات آن درج شود تا خوانندگان و استفاده‌کنندگان بتوانند متناسب با نیاز خود از آن پژوهش‌ها بهره‌مند شوند. در پژوهش حاضر برای شناسایی عوامل و معیارهای اثرگذار بر کیفیت پژوهش در علوم انسانی و اجتماعی از روش مرور نظام‌مند و تحلیل مضمون استفاده شد که تابعی از انگاره شخصی است. قطعاً روش‌های دقیق‌تر و علمی‌تر دیگری مانند مطالعات تجربی وجود دارند که می‌توانند این مسئله را بهبود ببخشند. علاوه بر این، تمرکز این پژوهش بر مطالعاتی بود که در مجلات حوزه علوم انسانی و اجتماعی منتشر شده بودند؛ بنابراین، احتمالاً با مطالعه دیگر حوزه‌های علمی بتوان شاخص‌ها و مضامین بیشتری را شناسایی و پیشنهاد داد. همچنین انجام مطالعاتی درباره روش‌های ارزیابی رشته‌های دانشگاهی متناسب با ماهیت و ویژگی‌های آن‌ها به‌طور جداگانه پیشنهاد می‌شود. در نهایت، همچنین پیشنهاد می‌شود در پژوهشی دیگر، مضامین مطرح شده در این پژوهش اولویت‌بندی و وزن‌دهی شوند.

منابع

اتقیان، ن. (۱۳۹۱). بررسی کیفیت دوره‌های تحصیلات تکمیلی رشته تربیت‌بدنی و علوم ورزشی در دانشگاه‌های دولتی کشور از دیدگاه دانشجویان، اعضای هیئت علمی و مدیران این دوره‌ها، *مطالعات مدیریت ورزشی*، ۱۶، ۱۳-۳۶.

احسانی، و.، اعظمی، م.، نجفی، س. و سهیلی، ف. (۱۳۹۶). اثربخشی پژوهش‌های فزاینده ایران در گسترش مرزهای دانش، *فصلنامه مطالعات ملی کتابداری و سازمان‌دهی اطلاعات*، ۲۸ (۲)، ۱۲۳-۱۴۰.

اسلامی، ز.، حکیم‌زاده، ر. صبوری، ع. (۱۳۹۷). مطالعه تطبیقی تبیین چارچوب‌های سنجش کیفیت پژوهش در نظام آموزش عالی ایران با کشورهای انگلیس، استرالیا، هلند، ایتالیا و هنگ‌کنگ. *فصلنامه پژوهش در نظام‌های آموزشی*، ۱۲ (۴۲)، ۵۹-۷۶.

افشاری، م.، مهram، ب. و نوغانی، م. (۱۳۹۲). بررسی و تدوین شاخص‌های ارزیابی کیفیت مقاله‌های علمی - پژوهشی در حوزه علوم انسانی مبتنی بر نظریه هنجارهای علم مرتون. *سیاست علم و فناوری*، ۶ (۱)، ۴۹-۶۶.

- Aksnes, D. & Elisabeth, T. (2004). Peer reviews and bibliometric indicators: A comparative study at Norwegian University. *Research Evaluation*, 13(1), 33-41
- Arono, S. (2019) The effect of genre-based mentoring on rhetorical quality of research article drafts by Indonesian lecturers in social sciences and humanities, *International Journal of Instruction*, 12(3), 1-16.
- Attride-Stirling, J. (2001). Thematic Networks: An Analytic Tool for Qualitative Research, *Qualitative Research*, 1 (3), 385-405.
- Baker, T. & Clark, J. (2017). Modifying status effects in diverse student groups in New Zealand tertiary institutions: Elizabeth Cohen's legacy for teacher education. *Journal of Education for Teaching*, 43(3), 338-348.
- Barker, C. & Pistrang, N. (2005). Quality Criteria Under Methodological Pluralism Implications for Conducting and Evaluating Research, *American Journal of Community Psychology*, 35 (3/4), 201-2012.
- Baumeister, R. & Leary, M. (1997). Writing narrative literature reviews. *Review of General Psychology*, 1 (3), 311-320.
- Bryman, A., Becker, C. & Sempik, J. (2007). Quality Criteria for quantitative, and Qualitative and Mixed methods Research: A View from Social Policy, *International journal of Social Research Methodology*, 11 (4), 261-276.
- Chandler, V. (2019). Identifying emerging scholars: seeing through the crystal ball of scholarship selection committees. *Scientometrics*, 120 (1), 39-56.
- DeLoach, S., Sizemore, E. & Borg, M. (2012). Creating quality undergraduate research programs in economics, how, when, where (and why), *The American Economist*, 57 (1), 96-110.
- Ebadifar, A., Baradaran, M. & Eftekhari, M. (2017). How to Assess Quality of Research in Iran, From Input to Impact? Introduction of Peer-Based Research Evaluation Model in Iran. *ARCHIVES OF IRANIAN MEDICINE*, 20(11):680-685
- Evans, C., Camille, K., Howson, A. & Corony, E. (2021) What constitutes high quality higher education pedagogical research? *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 46 (4), 525-546
- Eybe, H. & Schmidt, H. (2001). Quality criteria and exemplary papers in chemistry education research. *International Journal of Science Education*. 23 (2), 209- 225.
- Finkenstaedt, T. (1990). Measuring research performance in the humanities, *Scientometrics*, 19 (5), 409-417.
- Furlong, J. & Oancea, A. (2005). Assessing quality in applied and practice-based educational research: A framework for discussion. *Australian Educational Researcher*, 6, 89-104.
- Hellqvist, B. (2010) 'Referencing in the Humanities and its Implications for Citation Analysis', *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 61 (2), 310-318.
- Hemlin, S. (1993) Scientific Quality in the Eyes of the Scientist. A Questionnaire Study, *Scientometrics*, 27 (1), 3-18.
- Heyeres, M., Tesy, k., Yang, Y. & Jiang, H. (2019). The characteristics and reporting quality of research
- عابدجعفری، ح.، تسلیمی، م.، فقیهی، ا. و شیخزاده، م. (۱۳۹۰). تحلیل مضمون و شبکه‌های مضامین: روشی ساده و کارآمد برای تبیین الگوهای موجود در داده‌های کیفی. *اندیشه مدیریت راهبردی*، ۵ (۲)، ۱۵۱-۱۹۸.
- علوی، س.، رعنائی کردشولی، ح.، علیمحمدلو، م. و سلیمی، ق. (۱۳۹۹). طراحی الگوی حکمرانی دانشگاه نسل سوم با رویکرد مدل‌سازی ساختاری تفسیری جامع. *مدیریت و برنامه‌ریزی در نظام‌های آموزشی*، ۲۶ (۱۴)، ۲۱۳-۲۵۴.
- غفورنیا، م.، قویدل جنبه سرایی، ش. و بهبودی، م. (۱۳۹۹). ارزیابی پویای عملکرد شبیه‌سازی کارت امتیازی متوازن مراکز آموزش عالی. *مطالعات مدیریت راهبردی*، ۴۴، ۱۸۷-۲۲۰.
- طالبی، ف.، جاهد، ح. و ساری‌خانی، ن. (۱۳۹۹). طراحی الگوی ارتقای کیفیت پژوهش در نظام آموزش عالی ایران. *پژوهش‌های اخلاقی*، ۱۱ (۲)، ۱۴۵-۱۵۷.
- قلی‌پور، ر.، علی‌پور پیجانی، ا. و معادی رودسری، م. (۱۳۹۴). طراحی الگویی جهت ارزیابی سیاست پژوهی (مطالعه موردی: مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی). *فصلنامه مجلس و راهبرد*، ۲۲ (۸۲)، ۲۶۷-۲۹۴.
- قنادی‌نژاد، ف. و حیدری، غ. (۱۳۹۹). روش‌ها و شاخص‌های ارزیابی تولیدات علمی در علوم انسانی و اجتماعی: مرور نظام‌مند. *پژوهش‌نامه علم‌سنجی*، ۶ (۲)، ۲۰۳-۲۳۰.
- مجتبی‌زاده، م.، عباس‌پور، ع.، ملکی، ح. و فراست‌خواه، م. (۱۳۹۷). الگوی اعتبارسنجی و تضمین کیفیت نظام آموزش عالی ایران از دیدگاه خبرگان. *فصلنامه پژوهش در نظام‌های آموزشی*، ۱۲ (۴۲)، ۷-۲۴.
- محمدی، ر.، زمانی‌فر، م. و صادقی‌مند، ف. (۱۳۹۴). ارزیابی کیفیت عملکرد اعضای هیئت علمی در گروه‌های آموزشی مهندسی (بر مبنای گزارش‌های ارزیابی درونی). *فصلنامه آموزش مهندسی ایران*، ۶۷، ۹۱-۱۱۱.
- معروفی، ی.، یوسف‌زاده، م. و میرزایی‌فر، د. (۱۳۹۶). مؤلفه‌های ارزشیابی کیفیت برنامه درسی دوره کارشناسی پیوسته دانشگاه فرهنگیان، *فصلنامه مطالعات اندازه‌گیری و ارزشیابی آموزشی*، ۲۳ (۸)، ۸۱-۱۱۶.

References

- Ahmad, S. (2013). Performance indicators for the advancement of Malaysian research with focus on social science and humanities. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 68, 16-28.

- Ochsner, M., Hug, S. & Daniel, H. (2014). Setting the stage for the assessment of research quality in the humanities. Consolidating the results of four empirical studies. *Zeitschrift für Erziehungswissenschaft*, 17 (6), 111-132.
- Ozga, J. (2008). Governing Knowledge: research steering and research quality, *European Educational Research Journal*, 7 (3), 261-272.
- Rayson, K. Waddington, L. & Hare, D. (2021). The quality of research exploring in session Measures of CBT competence: A systematic review, *Behavioral and Cognitive Psychotherapy*, DOI: 10.1017/S1352465821000242, 1-17.
- Reale, E., Avramov, D., Canhial, K., Donovan, C., Flecha, R., Holm, P., Lepori, B., Mosoni-Fried, J. & Oliver, E. (2018). A review of literature on evaluating the scientific social and political impact of social sciences and humanities, *Research Evaluation*, 27(4), 298-308.
- Research Excellence Framework [REF] (2014). Retrieved from: <https://www.ref.ac.uk/2014/media/ref/content/background/secondconsult/REFguide.pdf>.
- Streck, D. R., (2007). Participatory research methodologies and popular education: reflections on quality criteria, *COMUNICAÇÃO SAÚDE EDUCAÇÃO*; 20 (58):537-47.
- SCImago (2013). SJR - SCImago Journal and Country Rank. Retrieved from <http://www.scimagojr.com>
- Snyder, H. (2019). Literature review as a research methodology: An overview and guidelines, *Journal of Business Research*, 104, 333-339.
- Sullivan, M. (2007) Research quality in physical education and sport pedagogy, *Sport, Education and Society*, 12 (3), 245-260.
- Thelwall, M. & Delgado, M. (2015). Arts and humanities research evaluation: no metrics please, just data. *Arts and humanities research evaluation*, 71(4), 817-833.
- Tracy, S. (2010). Qualitative Quality: Eight Big-Tent Criteria for Excellent Qualitative research *qualitative Inquiry*, 16 (10) 837-851.
- Tranfield, D., Denyer, D., & Smart, P. (2003). Towards a methodology for developing evidence-informed management knowledge by means of systematic review. *British Journal of Management*, 14, 207-222.
- Von NiederhaEusern, B., Schandelmaier, S., Mi Bonde, M., Brunner, N., Hemkens, L. & Rutquist, M. (2017). Towards the development of a comprehensive framework: Qualitative systematic survey of definitions of clinical research quality, *PLOS ONE* 12 (7).
- Waller, A., Forshaw, K., Bryant, J., Carey, M., Boyes, A. & Sanson-Fisher, R. (2015). Preparatory education for cancer patients undergoing surgery: A systematic review of volume and quality of research output over time, *Patient Education and Counseling* 98, 1540-1549.
- Webber, K. L. (2011). Factors Related to Faculty Research Productivity and Implications for Academic Planners. *Planning for higher education*. 39 (4), 32-43.
- Wickson, F. & Carew, M. (2014) Quality criteria and indicators for responsible research and innovation: impact case studies: A systematic review, *Evaluation and Program Planning*, 73, 10-23.
- Hoffmann, W., Siering, U., Neugebauer, E., Lampert, U. & Eikermann, M. (2018). Systematic review of current guideline appraisals performed with the Appraisal of Guidelines for Research & Evaluation II instrument third of AGREE II users apply a cut-off for guideline quality, *Journal of Clinical Epidemiology*, 95, 120-127.
- Hug, S. E., Ochsner, M. & Daniel, H. (2013). Criteria for assessing research quality in the humanities: A Delphi study among scholars of English literature, German literature and art history, *Research Evaluation*, 22 (5), 369-383.
- Joao, F., Santos, G., Simoes, R. & Silva, J. (2020). Practice-based design research knowledge production for quality assurance in design, *International Journal for Quality Research* 14 (2) 647-660.
- Lamont, M. & Guetzkow, J. (2016). How quality is recognized by peer review panels: the case of the humanities. In Ochsner, M. Hug, S. E.; Daniel, H. D. (eds). *Research Assessment in the Humanities. Towards Criteria and Procedures*. Springer International Publishing: Cham, Switzerland, pp. 31-42.
- Lee. B. & Worthington, A. (2016). A network DEA quantity and quality-orientated production model: An application to Australian university research services, *Omega* 60, 26-33.
- Lomer, S. & Jenna, M. (2021). Mapping the research on pedagogies with international students in the UK: a systematic literature review, *Teaching in Higher Education*, under press.
- Lynch, H. Mohamed A., Megan B. & Justin C. (2020). Evaluating the Quality of Research Ethics Review and Oversight: A Systematic Analysis of Quality Assessment Instruments, *AJOB Empirical Bioethics*, 11 (4), 208-222.
- Mertz, M. Inthorn, J. Renz, G. & Rothenberger, I. (2014). Research across the disciplines: a road map for quality criteria in empirical ethics research, *BMC Medical Ethics*, 18 (17), 2-14.
- Miriam, D. (2008). research quality assessment and the metrication of the social sciences. *European political science*, 7 (1), 52-63.
- Moher, D., Liberati, A., Tetzlaff, J., & Altman, D. (2009). Preferred reporting items for systematic reviews and meta-analyses: The PRISMA statement. *Annals of Internal Medicine*, 151, 264-269.
- Nazim Ali, S. Harold, C. & Nasser, M. (1996), Determining the quality of publications and research for tenure or promotion decisions, *Library Review*, Vol. 45 (1), 39 - 53.
- Peruginelli, G. & Faro, S. (2018). Research Quality Evaluation: The Case of Legal Studies. In: Bonaccorsi A. (eds) *the evaluation of research in social sciences and humanities*. Springer, Cham, 103-129.
- Popovic, S., Pekovic, S. & Matic, R. (2019). Research Quality Evaluation in Social Sciences: The Case of Criteria on the Conditions and Requirements for Academic Promotion in Serbia, Slovenia and Montenegro, *Montenegrin Journal of Sports Science and Medicine*, 8(2), 55-62.

systematic review, *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*, 47 (1), 18-31.
Zuccala, A. (2018). Language, Culture and Traversing the Scholarly Evaluation Landscape. In A. Bonaccorsi (Ed.), *The Evaluation of Research in Social Sciences and Humanities*, Springer International Publishing AG. 395-411.

learning from transdisciplinarity, *Journal of Responsible Innovation*, 1 (3), 254-273.
Wook, Y. Chang, K. & lee, S. (20117). Decision quality of the research project evaluation mechanism by using particle swarm optimization, *Management Decision*, 55 (4), 745-765.
Zhang, Q. (2019). Re-viewing quality of research on initial teacher education in Australia and New Zealand: a

